

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 29.

Fredagen den 19 juli 1889.

2:dra årg.

<p>Byrå: Klarabergsgatan 54, en tr. Annonsprijs: 25 öre. pr petitrad (= 10 stafvelser).</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnnummerförsäljning.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Infaller helgdag på fredagen, ut- gifves tidningen näst föreg. eller nästfölj. söckendag.</p>	<p>Prenumeration sker I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i boklädorna samt å tidningskontoren</p>
---	---	--	--	--

Vänd åter till naturen! Hvi gick du bort från den?
Lyss på de ljufva röster dig kalla dit igen.

Sälj ej för ytans skimmer din fromma barnalott;
Ty ack, den högsta visdom är högsta oskuld blott.
Z. Topelius.

Konsten i hemmet.

Af Ida Elisabeth Björklund.

Belönad med första pris vid Iduns sjette täfning.

Är detta skrives — vid midsommartid — står naturen i sin skönaste dräkt; skall man då tänka på och tala om *konsten* — motsatsen till naturen? Ja, hvarför icke! Konsten vill ju för oss vara ett fängslande, så att säga, af det sköna, att vi må kunna njuta deraf längre än blott flyende ögonblick. Särskildt vi nordbor, som af ett mera sträfft klimat, med eller mot vår vilja, äro hänvisade att tillbringa större delen af vårt lif under tak och i hemmets verd, få ej anse som illa använd eller förspild den tid eller de penningar, vi offra på att vid oss och vår hård fängsla detta sköna, som i konsten har sitt bästa uttryck. Mången drager sig ganska mycket för en utgift på några kronor till en pryddlig och vacker sak för hemmet, på samma gång han dock ej tänker ens ett ögonblick på att försaka en festmiddag eller ett parti kort, hvilka kanske orsaka mångdubbel utgift, utan att lemna motsvarande — varaktig — valuta. Men denne skall heller aldrig förstå eller kunna dana sitt hem, så att behagets och konstens genius der kommer att herska eller den fridens och harmoniens ande der göra sig gällande, hvilken förmår dana äfven ett enkelt hem till ett ställe, der hvar och en, särskildt dess lycklige egare, med skäl skall kunna säga: här är oss dock bäst att vara!

Då man talar om konst, skön konst i allmänhet, tänker man ju på konsten i dess högre grader och såsom endast utöfvad af det fåtal, som fått verkliga konstnärsgåfvor, samt på de platser, der alstren af dessa konstnärers sträfvan och arbeten af vanliga döl-

liga få beses och njutas. Och detta det sköna rike, det förlofvade land, som vi väl litet hvar känna längtan till och sträfvan efter — för så vidt det ligger sanning i ett gammalt påstående, att alla menniskor i någon mon födas med konstsinne, visande sig i förmågan att särskilja det fula från det vackra, ehuru så få begåfvats med den större konstnärsgåfvan, den gudagnista, som förer dess egare till konstens tinnar — skulle det kunna nås blott af detta fåtal? Skulle då för de allra flesta vägen till detta rike vara stängd, endast öppen för dem, som fått dessa stora gåfvor, eller för dem, som rikedom sätter i stånd förvärfva sig frukterna af detta konstnärsskap, eller för dem, som i de större städernas konstsamlingar och å dylika platser företrädesvis äro i tillfälle njuta deraf? Helt visst icke så. Det skulle ju vara sorgligt i sanning, helst den glädje och nytta, syssländet med konsten medför, äro större, än de flesta rätt tänka sig.

Nej, konsten är ej förvisad till dessa platser, ehuru dess högsta grader oftast äro att söka der, utan dess begynnelse och utveckling böra och skola vi finna i våra hem.

Ingen vill väl bestrida, att konsten, rätt utöfvad, drager våra tankar och sinnen från det låga och småaktiga till en högre krets, och att den i visst fall förmår ge åt vårt lif en ädlare prägel samt i ej ringa grad kan förljufva ens tillvaro och hindra det tryck, som det besvärliga och hårda i det dagliga lifvets mångahanda för med sig. Hvarför då ej sträfva efter att rätt utveckla det frö, hvar och en bär inom sig af denna gåfva, så att det må kunna gifva en skörd af förädlade glädje och trefnad åt en hvar i den lilla verd, han eller hon eger att uti sitt hem förfoga öfver? Visserligen äro ju gåfvorna olika, men dock har ingen blifvit så lottlös, att han åtminstone ej har »ett pund» att

ockra med, sig sjelf och ett kommande slagte till godo.

Men — det sköna talar sitt eget språk och måste såsom hvarje annat sådant läras för att rätt förstås. Numera hafva vi ju ock en der vid lag ganska rik litteratur och göra orätt, om vi ej begagna oss af den samma. Börjar man väl en gång odla sin smak, skall den tvifvelsutän gå framåt, och man skall lyckas komma från en klarhet till en annan såsom i hvarje fall af eftertanke och forskning.

Att den del af konstens utöfning, som kan förekomma i hemmet, egentligen faller inom kvinnans område, är ju blott naturligt; men därför är kanske icke skäl antaga, att hon af naturen har större anlag än mannen, för hvad vi i dagligt tal benämna »god smak». Men hon har blott mera tillfälle att uppöfva den än han.

Nu invänder kanske mången, att det ej kan bli fråga om att kunna inreda och ordna ett hem efter konstens fordringar, om ej tillgångarne äro stora. Jo, ovilkorligen, ehuru i enklare grad. Gerna erkännes, att bristande tillgångar dock lägga stark hämsko på många af ens önskningar och sträfvan för hemmets prydande och förskönande. För mången kan detta kära mål nås först efter långa års bemödanden. Men må hända fröjdas man då så mycket mera för hvarje nyförvärfvad sak, och säkerligen skärpes der vid ens eftertanke och omdömesförmåga i långt högre grad, än då man, såsom många, blott har att genom möbelhandlande och tapetserare få hemmet helt färdigt och dekoreradt med ens. Ofia är också det, som är modernt och af sådana naturligtvis föreslås, ej öfverensstämmande med konstens — det verkligt vackras — fordringar, utan allt emellanåt tvärt om.

Det sköna — konsten — kan och vill

inom hemmet taga ut sin rätt på flerfaldigt vis, dels i ordnandet och pryndandet af hemmet och af oss sjelfva, dels i uppöfvande och utöfvande af de anlag i en eller annan konstrikning vi eller våra barn af naturen kunnat få. Men vi måste då kasta öfver bord det öfvermått af osant prål och lyx i både bostad och dräkt och talanger, som tillhör vår tids lyten, samt ärligt sträfva efter det naturliga och sanna, ty just detta är det sköna.

Visserligen har konsten sina lagar, som ej mera än andra ostraffadt kunna öfverträdas, men de lemna dock mycken och verklig frihet för hvars och ens individuella tycke och smak samt sinnesriktning, och följa vi dem, behöfva våra hem ej bli så schablonmessiga, som ty värr nu många äro, i det flertalet af dem, som sätta bo, så föga utvecklade och uppodlat sin smak och sitt omdöme, att de nära nog blindt lita på och följa andras der vid lag. Något som kanske sedermera omöjligt kan godtgöras, i fall råd och lägenhet ej tillåta utbyte och förändringar, när vederbörandes eget skönhetssinne börjat taga ut sin rätt.

Hemmet, bostaden, bör ordnas och prydas efter de regler för sammansättning af färger och deras samverkan till det helas öfverensstämmelse, som konsten fordrar, och detta kan nås nära nog lika väl med enkla medel som med dyrbara, med den skillnad likväl, att det mera solida och gedigna, kostsamare, är varaktigare och således alltid att föredraga, om tillgångarne så tillåta. Ingenstädes någon öfverlastning, men heller ingen tomhet samt städse det ordningssinne, som är konstens trogna följeslagerska.

Vi böra söka få våra hem sådana, att de bära prägeln af och passa oss, hvilkas allra yttersta omhölje, så att säga, de vilja vara.

Blott antydningvis kunna vi här klagöra, huru i bostadens ordnande konsten kan utöfvas. Ett så vidlyftigt och mycket omfattande ämne höfves en förfarnare penna än vi förfoga öfver.

De flesta hyrda bostäder i städerna tapetseras och dekoreras i taken nu mera ganska färgrikt och smakfullt nog. Men kan man få välja sjelf, är detta nog att föredraga, då man ju dervid kan lämpa tapeterna efter möblerna — såsom passande bakgrund till dem. Är t. ex. salsmöblen af ek, så tager den sig bättre ut mot ljusa tapeter, än mot mörka, men, märk väl, ej kalla, ljusa färger, utan varma sådana. Kalla äro sådana, hvori mycket hvitt ingår. Huru olämpligt hvitt är för större ytor, finner man nog vid jemförelse mellan de forna hvita taken och de numera i glada, lätta och varma färger, s. k. tonfärger, hållna taken, dörrarna och panelningarna. Möbler i valnöt behöfva åter något mörkare tapeter; det är nämligen vackrast, då möblerna ej bryta af för mycket mot väggarna, utan harmoniera med dem.

Undvik i salen att hafva många tafloer eller andra prydnader, totalintrycket der bör vara lugnt och vinnes bäst genom frånvaron af sådana. Undantag kan naturligtvis göras, såsom om du har att förfoga öfver några gamla, goda familjeporrtätt eller några verkligt värdefulla dekorationstallrikar, hvaraf ju särdeles vackra gifvas i både porslin, nickel och cuivre poli, ehuru de äro något dyrbara. Man har hört berömmas dylika af papp med öfverklustrade frimärken såsom ganska effektfulla. Men att sätta sådant skräp på väggarna är både tanklöst och smaklöst. Ofra ej åt skenet! Några bladväxter eller en

grupp sådana fylla godt sin plats i salen, men rada ej upp en mängd blomkrukor i fönsterna. Gardiner och bordduk — om sådan nyttjas — böra helst vara lika.

Herrns rum bör äfven hållas i någon dämpad, allvarlig färgton; ej alltför många möbler, hellre gedigna. Några få tafloer och kanske en eller par byster af någon favoritförfattare eller annan framstående personlighet. Som detta rum väl i allmänhet är platsen för sådant arbete, som behöfver tankarnes samlade, bör ingenting i rummets anordning draga dem allt för mycket till sig.

I sängkammaren är bäst hålla en slags medelväg, hvarken för ljusst eller gladt, ej heller tungt och mörkt. Grönt är en der mycket gynnad färg och äfven ganska lämplig. Några vackra statyetter eller byster i terra cotta eller gips äro nog ock der väl på sin plats.

Hvardagsrum och fruns rum kunna godt förenas och i så fall sy- och skrifbord trifvas tillsammans. Här kunna glada, lifliga färger i både tapeter, möbelyg, mattor och gardiner med fördel användas, liksom ock både tafloer och andra små prydnadsaker. Akta blott, att det ej blir för mycket — det är då svårare hålla ordning — utan hvilken ingen skönhet och harmoni kunna tänkas. Blommor förstås!

Hvad förmaket beträffar, så är det vackra och dyrbara — om du har råd — der på sin rätta plats. Vackra spetsgardiner med kulörta draperier i öfverensstämmelse med möbelyget. Gerna förgyllda ramar kring tafloerna och konstverk af olika slag, böcker m. m. Der passar allra minst tomma bord och kala väggar. Der mottagas ju främlingar och vänner, och är då godt, att osökta anledningar till samtalsämne finnas i det omgifvande. Intet af rummen bör dock vara alltför dyrbart utstyrt på de andras bekostnad — då passa ej rummen tillsammans såsom ett harmoniskt helt, hvilket de dock måste utgöra.

Hvad den mängd arbeten af fruntimmershänder beträffar, som i vår tid mycket lägges an på, är derom intet annat att säga än godt, om blott dervid afseende fästes vid, att hvarje arbete måste betraktas ej såsom något ensamt för sig, utan nödvändigt passande det föremål det är afsedt till samt stämma väl öfver ens med omgifningen. Låt ej heller förleda dig till sådana arbeten som, exempelvis, tändsticksställ af äggskal, klockställ i toffelform och dylikt, det må nu vara hur nätt och fiffigt hopkommet som helst. Sådant är oegentligt och hvarken formskönt eller vackert, om än många af vårt »täcka kön» ej äro sena att utropa: så sött, så behändigt!

Är någon i din familj, du eller barnen, af naturen begäfvad med något litet anlag för konsten, vare sig det nu gäller musik eller sång eller målning, så försumma det ej, utan gör, hvad du kan för att få det redbart uppöfvadt. En mindre gåfva kan möjligen utvecklas till en större. Men kom i håg, att musik ej är pianoklink, sång ej skrik, eller målning hvilket smaklöst färgkludd som helst!

Och — våra personer sjelfva — låtom oss se till, att vi bringa dem i harmoni med våra hem — både vår inre och yttre människa. Modets slafveri måste vi sky, men ej försumma att äfven i vår dräkt vara så tilldragande som möjligt, hvilket bäst förenas med enkelhet och smak.

Många anse, att hemmet är tillfyllt, om blott ordning och ett lyckligt familjelif der äro rådande. Att dessa äro grundelementen för trefnaden i hemmet, är ju klart. Men det goda och det sköna passa dock bäst till-

samman, och det nyttiga och det enkla kunna i ej ringa mån förenas med detta sköna, som utgör konsten i dess mångfaldiga yttringar.

Om vi betänka, hvad trefnaden i hemmet har att betyda både för oss sjelfva och för det omkring oss uppväxande släktet, samt huru mycket denna trefnad förhöjes af allt det af skönhet, som kan stå till buds, böra vi ej försumma att fånga hvarje glimt deraf. Få våra barn växa upp i hem, der man förstår taga vara på och värdera, om öck blott mindre och lägre grader af konsten, så skola de dock så småningom vakna för och fatta samt värdera den högre och större konsten, när de en gång skola ut i lifvet. På så vis — om ej annorlunda — kan hvarje qvinna inom hemmets område utöfva konsten och sjelf genom kärlek till den samma sprida trefnad och behag i ej ringa mån

Må dock ingen tänka sig, att endast kärlek till konsten och dess rätta utöfvande äfven inom hemmets gränser är den hufvudsakligaste grundvalen för den verkliga lyckas och fostrande kraft, vi der skola söka och finna. Nej, konsten sjelf måste ledas och tuktas af den ande, sant gudfruktig och sedligt ren, som just bäst förmår lyfta densamma till den höjd, hvarifrån allt rent och skönt stammar, urkällan till allt godt — Gud.

I nästa veckas nummer, som blir tolfsidigt, börja vi å följetongsafdelningen en synnerligen fin berättelse: »Jag eller du?» af Marie von Olfers, hvilken för vår räkning öfversattes från det tyska originalet.

Ett sommarhem.

*Jag din skönsta tanke med
och din allra bästa önskan,
när du kosan styr hit ned,
hit till bergen, fjärden, grönskan!
Glädje trifs med glädje bäst —
du skall bli vår sommargäst.*

*Från allén får ögat fatt
re'n det hvita boningshuset,
med veranda och rabatt
skimrande i middagsljuset.
Genomskinligt klar och varm
luften står kring fönsterkarm.*

*Lind, uti hoars vida fång
humla, bi och geting surra,
och på muradt gårdsutsprång
sorglös katt, hörs sno och snurra,
duftors flygt kring luftigt slag
och från planen liens tag —*

*Det är helsa, lust och fröjd,
så en hoar kan le och lifvas,
och jag vet, att du blir nöjd
och skall riktigt hos oss triftas.
På din kind, af sorger blek,
skifta skall en blomsterlek.*

*Dofter, så du kan förgås,
bölja från den täta parken.
Liljan breder hvita kräs,*

*bligg resedan står vid marken,
och bak luftig bladgardin
öppnar rosen vålluktsskrin.*

*Har du ej till drömmar råd —
här du flyr dem dock förgäfvets!
Lönligt deras lena tråd
in i själens nätverk väfves,
och hvar sorg, som lifvet gaf,
drunknar i ett blomsterhaf!*

Fredrik Nycander.

En komplott.

Hedersamt omnämnd vid Iduns 4:de pristäffing.

»Se dit, Louise, skynda dig!»
»Hvar?»
»Midt öfver teatern, på första raden... nej, icke dit — litet mer åt sidan — der ja! Ser du en ung herre, lång, mörk och med svarta mustascher; ser han icke bra ut?»
»Åh, hvem är det?»
»Det är han, som åkte i samma kupé som jag på min hitresa.»
»Nej, verkligen — är det han!» Fru Louise började att se intresserad ut. »Men hur var det, känner du honom?»
»Det kan jag knappast säga, att jag gör.» — Den unga flickan skrattade. »Visserligen frågade han vid stationen, om han kunde stå till tjänst med något, hvarpå jag nekade, och så hjälpte han mig att taga ned min resväska från hyllan. Men det var också allt.»
»Hvad är det ni tala om?» Grosshandlare Rappé, som satt bänken bakom de unga damerna, på första raden, böjde sig fram till dem.
»Ah,» svarade Louise, »det är bara Ebba, som är så intresserad af en ung herre, att hon ej kan taga ögonen från honom.»
»Hvad hör jag! Min lilla svägerska, som annars är så likgiltig för unga herrar! Det är ju utmärkt, Louise!» Grosshandlaren gaf sin unga hustru en illmarig blick. Louise nickade leende.
»Hvilket är utmärkt?» frågade Ebba.
»Skall jag säga det?» frågade grosshandlaren. — »Nå ja, det gör ju ingenting. Jo, ser du, Louise och jag hafva gjort upp en komplott emot dig.»
»Mot mig?»
»Ja, vi vilja nödvändigt gifva bort dig, och när du nu sjelf ger oss en liten vink så...»
»Gifva bort mig!» Ebba rynkade förtrytsamt ögonbrynen. »Jag hoppas, att du skämtar, Nils!»
»Nej, jag försäkrar dig, att det är mitt fulla allvar.»
»Tror du, att jag rest att helsa på er, för att ni skulle gifva bort mig,» utbrast Ebba, retad af sin svägers lugna, leende min. »Aldrig, säger jag dig! Jag känner alls ingen lust att blifva gift, och om jag gjorde det, så kan jag gifva mig sjelf!»
»Men, Ebba, förfira dig icke,» utropade Louise, »ser du icke, hur den unge herrn betraktar dig!»
Ebba tystnade och såg midt öfver teatern, och verkligen, den unge mannen stod och betraktade henne med en nyfiken blick. Ebba rodnade något, då deras blickar möttes; den unge mannen rodnade också och började att mycket ifrigt granska ljuskronan i taket.
»Hvad!» utropade Nils Rappé, »är det den der herrn bredvid konsul G.? Kors, det är ju Edgar Trane!»
»Du känner honom?» sade Louise.
»Ja visst, vi voro till och med ganska goda vänner i vår skoltid.»
»Hvad är han för någonting?» frågade Ebba och bemödade sig synbarligen att ej se nyfiken ut.
»Då jag sist träffade honom, var han juris studerande, men jag förmodar, att han nu avancerat till vice häradshöfding.» Han satt och småskrattade och gnuggade händerna, som om något innerligt roat honom. »Louis du, det kommer att gå galant. Först bjuda vi honom hem på vår danstillställning i nästa vecka.»
»Gör du det, så reser jag genast hem,» förklarade Ebba mycket bestämdt.
»Vi få väl se, vi få väl se,» gäckades Nils.
»Tyst nu,» afbröt Louise, »ridån går ju upp.»
Ebba teg och kastade ännu en blick midt öfver för att se, om den unge juristen ännu observerade dem. Mycket riktigt, hans mörka ögon hvilade ännu

på Ebba, och då deras blickar nu för andra gången möttes, gjorde han en djup och vördnadsfull bugning. I det samma gick ridån upp.

* * *

Det var bal hos grosshandlare Rappés i afton. Inne i den upplysta balsalen flögo de dansande paren hvar andra förbi; det var ett vimmel af svarta frackar och lysande, lätta baltoaletter, det var ett sorl af glädtiga röster och skratt, som emellanåt öfverröstades af musikens brusande toner.
I ett litet kabinet, der, i hjert kontrast mot de andra starkt eklärerade rummen, en behaglig halfskymning rådde, satt häradshöfding Trane helt ensam, tillbakalutad i en fätölj. Han hade ej fått någon dam till denna valsen och hade därför dragit sig till baka i ensamheten en stund för att sysselsätta sig med sina tankar.
Var hon verkligen så utomordentlig denna Rappés lilla svägerska? Nils hade under en timmas tid oafbrutet talat om henne och kunde ej nog berömma alla hennes goda egenskaper.
Det hördes steg på mattan. Edgar Trane såg upp; föremålet för hans tankar stod framför honom. »Se, der är ni,» utropade hon gladt, »jag har sökt efter er!»
»Efter mig?» Edgar reste sig upp.
»Ja, jag önskar ett samtal med er. Det kanske förundrar er och var säker på, att hade icke nödvändigheten tvungit mig, hade jag ej vänt mig till er. Jag kommer för att varna er.»
»Varna mig?» Edgar såg ytterst förvånad ut. »För hvad då?»
»Jo, min syster och sväger hafva gjort upp en komplott mot er frihet.» Hon talade fort medan hon stod och såg på sin solfjäder.
Edgar skrattade. »Nej, verkligen!»
»Jo, ser ni, Nils och Louise vilja nödvändigt gifva bort mig under min vistelse här, och då jag häromdagen lät ett par undfalla mig om att jag... tyckte ni såg... såg rätt hyggelig ut...» Hon rodnade och tvekade att fortsätta, men så tog hon mod till sig och sade hastigt: »Och nu vilja de nödvändigt, att vi skola gifva oss med hvar andra. Men jag vill inte gifva mig, hvarken med er eller någon annan.» Hon drog djupt efter andan. »Så ja, nu är det sagt! Är ni ond på mig?»
Han tyckte, att hon såg mycket söt ut i sin ljusa klädning, der hon stod lutad mot bordet, med det till hälften blyga, till hälften förtrytsamma uttrycket i sitt ansigte.
»Ond? För att ni ej vill gifva er med mig! Det kan jag ej förtänka er,» sade han småleende.
»Nå, då äro vi goda vänner,» utropade hon och räckte honom skrattande sin hand. »Men säg icke något till min sväger, han kan ju få tro, att hans komplott lyckas.»
»Eller också göra vi, i vår ordning, upp en komplott mot dem,» sade Edgar.
»Hvad menar ni?»
»Jag menar, att vi kunna spela förälskade i hvar andra och se kära ut för att lättare bedraga honom. Det är vår hämd.»
»Men...»
»Inga betänkligheter! Vill ni eller ej?»
Ebba såg en stund mycket villrådig ut, men sedan sade hon bestämdt: »Nå väl, jag vill.»
»Uppgjordt då!» utropade Trane, i det samma som musiken spelade upp en sprittande polka.
»Men detta är ju min dans! Får jag lof?» Han bugade sig och bjöd henne sin arm. När de kommo ut i balsalen böjde han sig sakt öfver henne och hviskade: »Glöm icke vår komplott, fröken Ebba! Nu börjas den!»

* * *

Trenne veckor hade förlutit.

Det såg ut, som om grosshandlare Rappés komplott skulle lyckas. Häradshöfding Trane syntes ej hafva hvarken ögon eller öron för någon annan än fröken Ebba, och Nils påstod, att äfven hon såg rysligt intresserad ut. De promenerade och åkte skridsko hvarje dag tillsammans, de dansade tillsammans, och han var ständigt hennes uppvaktande kavaljer och syntes aldrig så nöjd, som då han småpratande fick sitta vid hennes sida och skåda in i hennes skålmska, blå ögon.
Det var en vacker vinterformiddag. Louise och Ebba gingo gatan framåt, ifrigt talande.
»Jag har ej sett till din riddare i dag,» sade Louise.
»Han brukar annars alltid komma vid denna tiden. Jag gillar din smak, Ebba; en ståtligare herre fins knappast i staden. Men se der kommer han! Så vacker färg du fick i hast; det är märkvärdigt, hvad du rodnar ofta nu för tiden... God middag, herr häradshöfding.»
Trane hade nu hunnit fram till damerna och slöt sig till deras sällskap.
»Ni kommer ju till middag i dag?» frågade Louise.

»Då följer ni Ebba hem, jag har några ärenden i staden att uträtta.»

Och innan hon hunnit att tala till punkt, skyndade hon in i en butik, ifrigt nickande åt de kvarstående.

Ebba stod stilla och såg tankfullt efter henne.

»Hvad tänker ni på?» frågade Edgar. »Ni ser så djupsinnig ut.»

»Jag tänker,» svarade Ebba och fortsatte vägen framåt, »att detta i längden blir outhärdligt, och att det är på tiden, att vi sluta vår lek. Hvarför tror ni, att Louise i hast fick så bråttom in i butiken? Jo, för att vi två skulle få vara allena. Stackars lilla lättrogna syster! Men vi hafva vunnit vårt mål, vår komplott har ju lyckats!»

»Är ni fullkomligt säkra derpå?» Ett fint småleende spelade på Edgars läppar.

»Naturligtvis! Hvad menar ni?»

»Jag menar,» fortsatte han, »att, om vår komplott lyckats, måste vi tycka lika litet om hvar andra, som innan den uppgjordes.»

»Misstag, häradshöfding Trane, det fordras blott, att vi icke älska hvar andra. Således hafva vi vunnit!» Hon skrattade, men det kom så underligt konstladt och tvunget.

»Men om en utaf oss,» sade Edgar med låg röst, »antag det blott, om en utaf oss älskade, hade vi då bägge förlorat?»

»Kan hända,» svarade hon och återtog sin vanliga, glädtiga ton, »men vi göra inga antaganden, utan äro stolta öfver vår seger. Och i middag gifva vi allt till känna. Det är vår hämd, herr häradshöfding!»

Han blef i hast allvarsam, och det kom ett dystert drag öfver ögonen.

»Och sedan fröken Ebba?»

»Sedan,» upprepade hon, »ja, sedan är det ingenting mer. Jag reser hem, ni reser också, och vi se hvar andra kan hända aldrig mer.»

»Och detta säger ni så gladt. Har det då varit er svårt att spela denna roll?»

»Ja, ibland.»

»Och ni är glad, att alltsammans är slut.»

»Ja.»

Han blef något blekare än vanligt och pressade läpparne hårdt mot hvar andra.

»Men ni missförstår mig,» återtog Ebba, »jag...»

»Jag förstår er fullkomligt,» afbröt Edgar kallt. Det finnes ej mer än en tolkning af edra ord. Att ni afskyr mig och är hjertligt glad att vidare slippa se mig. Ni har spelat er roll väl, till och med jag trodde ibland, att jag ej var er likgiltig. Men nu äro vi hemma — var så artig, min fröken.»

Han öppnade porten för henne och lät henne passera. Ebba öppnade läpparne för att säga något, men omöjligt, orden voro som fastsnörda i halsen. Och så gingo de tysta bredvid hvar andra, uppför den breda trappan.

Det blef icke en middag af det gladaste slaget. Nils var ursinnig öfver, att hans komplott misslyckats, Louise såg nedstämd ut, och segervinnarne sågo allt annat än munta ut. Ebba åt knappast en bit, Edgar endast drack och snodde i sina mustascher. Efter middagen bemödade man sig förgäfvets att få ett samtal i gång. Nils talade om vädret, drack en klunk af sitt kaffe, sade åter något om vädret, och så blef det tyst.

Slutligen steg Edgar upp för att taga afsked. När han bugade sig för värdfolket, märkte han, att Ebba lemnat rummet. Han gick genom flere rum, utan att finna henne. Så fick han se henne vid salsfönstret, der hon satt och stirrade ut på de matta gaslågorna på den folktomma gatan.

»Fröken Ebba, jag kommer för att säga farväl,» sade han.

Hon såg upp. »Går ni redan?»

»Ja, jag går,» svarade han, men utan att låta handling följa på beslut, ty han stod fortfarande stilla och betraktade henne.

»Önskar ni något?» frågade Ebba.

»Nej nej! Ja, det vill säga... att jag...» Han afbröt sig och satte sig midt emot henne. »Fröken Ebba,» sade han tvärt, »hvarför ser ni så bedröfvad ut?»

»Jag är alldeles icke bedröfvad,» svarade hon kallt.

Han reste sig och gick mot dörren. »Nej naturligtvis, en segervinnare sörjer icke.»

»Men jag har ju icke vunnit!» utropade hon i en förtviflad ton, i det hon dolde ansigtet i händerna.

Edgar kom till baka till fönstret något fortare, än han kommit derifrån.

Inom en minut låg han på knä framför henne och öfverhöljde hennes händer med kyssar.

»Ni älskar mig då!»

Hon nickade småleende.

»Det är då sant,» utropade han, utom sig af glädje.

»Hvad står på?» frågade Louise och stannade bestördt i dörren.

»Ingenting annat än att vi förlorat komplotten,» sade Ebba skrattande.

»Nej är det sant?» frågade Nils och stack fram sitt hufvud bakom portieren.

»Ja, komplotten har jag förlorat,» svarade Edgar med en strålende blick på Ebba, »men jag har vunnit det, som är mera värdt än alla komplotter i världen.»

Och han tog Ebbas hufvud mellan sina båda händer och kyste henne.

Adrian.

Om att väga barn.

Då en ung fru af mina bekanta, strålade af fröjd, visade mig sitt endast några få veckor gamla barn, bedröfvades jag vid åsynen af dess magra lilla ansigte, som dertill hade ett trött uttryck; den kläna kroppen motsvarade till omfång hufvudet. Jag var uppriktig nog att uttala mitt bekymmer öfver barnets svaga utseende. Detta satte henne i den största förvåning, då alla andra bekanta lyckönskat henne till barnets dugtiga utseende.

»Har det då redan tilltagit,» frågade jag.

»Ja, när man, som jag, alla dagar ser barnet, tänker jag, att man inte så lätt märker det.»

Hon hade alltså icke ännu vägt sitt barn. För mig var intet tydligare, än att barnet, som ammadades ensamt af den svaga, lilla modern, ej fick tillräcklig näring och därför och dagligen aftärdes. Då jag föreslog den unga frun att låta väga barnet, svarade hon:

»Det skall ju vara skadligt; man säger, att barn, som vägas, derefter tyna bort.»

»Min kära, lilla mamma,» svarade jag, »denna öfvertro stammar ifrån hednatiden liksom en del annat skrock angående barnavård, hvilket allt förutsätter »gudarnes afund», en egenskap som vi ej känna hos vår gode fader i himmelen. Om ni ser på mina leende röda kinder, hvilka dock under det första lefnadsåret regelbundet vägdes, kan ni bäst öfvertyga er om vägandets oskadlighet.»

Hon tillät, att jag vägde hennes lilla barn. Dess vikt uppgick till 3 kilo, alltså trots dess ålder af 4 veckor mindre än medelvigten för ett nyfött barn. Äfven efter 8 dagar, då föräldrarna enligt löfte ånyo vägde det, stod ingen ökning att märka.

Den unga modern beslöt sig därför att afstå från att sjelf amma och uppföda barnet med flaska. Sedan dess har det frodats och är nu föräldrarnes största stolthet.

Helt och hållet outhärliga synas mig äfven sedermera vägningarna, särskildt under barnets andra halfår, för att riktigt träffa den rätta tidpunkten för barnets afvänjande från modersmjölken.

Våra barn, hvilka samtliga hittills visat sig som normalbarn, tilltogo månadtligen som följer:

Vigt vid födelsen	3 1/4 kilo.
» efter 1 månad	4 1/4 »
» » 2 månader	5 1/4 »
» » 3 »	6 1/4 »
» » 4 »	6 3/4 »
» » 5 »	7 1/4 »
» » 6 »	7 3/4 »
» » 7 »	8 1/4 »
» » 8 »	8 3/4 »
» » 9 »	9 »
» » 10 »	9 1/4 »
» » 11 »	9 1/2 »
» » 12 »	9 3/4 »

Denna serie stämmer ganska noga in med en af dr Fleischmann i Wien upprättad tabell öfver den normala medelvigten. Blir ett barn betydligt efter den angifna vigten, utan att vara sjukt, så är det ett tecken, att nä-

ringen ej längre är till fylles för kroppen, och är det då rådligt att afvänja barnet. Äfven vid barnets uppammande med flaska är regelbunden vägning att tillråda. Det lilla besväret blir tiofaldt lönadt genom den fröjd, man känner, om den lilla älsklingen åter vunnit några hundra gram.

Man behöfver för dessa vägningar ingen särskild »Babyvåg,» sådana man kan få se t. ex. på hygienutställningen i Berlin. För de första 10 månaderna förlår mycket väl den nu så allmänt spridda »Hushållsvågen», en tryckvåg, som ger utslag ända upp till 10 kilo. Jag brukar vid vägningarna ställa vågen på ett bord, tar af skålen och ersätter den med en liten oval tvättkorg (eller en bricka) vid barnets längd. Härpå lägger jag nu en liten kudde och de kläder, den lilla brukar få på sig strax efter badet. Jag tecknar mig nu noga till minnes, hvad korg, kudde och kläder tillsammans väga.

Då vårt barn nu är färdigklädt, lägga vi det i korgen, denna ställes på vågen, och, medan tienstflickan från ena sidan och jag från den andra hålla armarna under korgen, så att barnet ej skall kunna falla, läser jag skyndsamt af, hur mycket bruttovigten går till; från denna drages nu vigten af korg, kudde och kläder. Hvad då återstår utgör naturligtvis netto-, d. v. s. den verkliga vigten. Att anteckna vägningens resultat är äfven därför nyttigt, att man senare kan anställa jämförelser mellan de olika barnens tillväxt.

Elisabeth.

Det utsatta priset, 30 kronor,

för en uppsats om **Konsten i hemmet** har tillerkänts fru Ida Elisabeth Björklund, Ljusdal, för hennes insända skrift i detta ämne, hvilken återfinnes på annat ställe i dagens nummer. Synnerligen förtjenstfull har äfven Dolly Roons uppsats synt oss. Ebon Hoi, som skrifvit öfver **Musiken i hemmet**, och Inga, som mera allmänt hållit sig till ämnet, nämnas med erkännande. Dessa tre signaturer belönas med **hedersdiplom** och rättighet att för nästa år (1889) erhålla **Idun gratis**.
Redaktionen.

Hvartill vi behöfva termometern.

Man skänker nu för tiden bort så mycket öfverflödigt och onödigt till bröllopsgåfva eller hedersskänk, som derefter obegagnadt blir staldt å sido i ett hörn; mycket klokare vore det väl att på en gång skänka ett halft dussin termometrar, ty allt mer och mer vinner detta lilla instrument användning i hvarje hushåll, och der det en gång tattat fast fot och verkligen blifvit rätt nyttjadt, får det snart namn af att vara alldeles »outhärligt».

Och det är sant: öfverallt behöfver man termometern, ej endast utanför fönstret för att veta, hur kallt det varit under den gångna natten, utan äfven inne i rummen för att der noga kunna reglera värmen.

Kanhända invänder någon nu: »der behöfs ingen termometer; jag måtte väl bäst sjelf känna, om det är kallt eller varmt.»

Men huru olika är ej behovet af värme, och hur beror ej blotta »känslan» af värme och kyla ofta på det tillfälliga befinnandet,

på skilda yttre anledningar! Och i hvarje fall kan denna individuella »känsla» aldrig bli obetingadt riktig och afgörande för alla.

Då afgör termometern kort och bestämdt hvarje strid om »varmt» och »kallt». Man anser för lagom rumstemperatur 16—19° Celsius. I sofrum kan temperaturen hållas än ett par grader lägre, ja, flere grader, om man är frisk och stark och ej, som t. ex. vid vården af späda barn och sjuka, oupphörligt behöfver lemna bädden, utan att gifva sig tid att taga på sig tillräckligt varmt.

Men ej endast i de bebodda rummen bör termometern ha sin plats, den får ej saknas vare sig i handkammaren och på matboden, der man förvarar sina vinterförråd och ej kan vara fullt säker för frysning, eller i källaren, der såväl vinter som sommar en möjligast stadigvarande temperatur af circa 12° bör vidmagthållas.

I badrummet begagnas väl termometern allmänt vid beredandet af bad för vuxna och barn; den gamla vanan att åt det späda barnet pröfva badvattnets temperatur med blotta armbågen utrotas lyckligtvis allt mer och mer. Och i växthuset, i de rum, der ömtåliga plantor skola öfvervintra — hur outhärlig är ej der termometern, för att man alltid skall kunna hålla den rätta temperaturen: för litet eller för mycket skulle der skämma allt!

Men vi gå än längre, och anbefalla då på det ifrigaste termometern för köket vid matens anrättande eller snarare serverande. Ännu riktigare kanske borde den höra hemma i matsalen på det dukade bordet. Då skulle vi många gånger rent af förskräckas, då vi med termometerns hjälp kunde med siffror bevisa, hur mycket för het vi ofta förtära maten; tunga och gom ha derigenom undan för undan härdats och delvis blifvit ökänsliga, men magen får dock illa sota för dessa deras försyndelser mot alla sundhetsreglor. Det kommer icke genast, men det kommer dock så småningom och i mognare år. En läkare fixerar värme-graden som följer: dricksvatten 10—12°, öl ej under 11°, hetsande drycker, såsom kaffe och té, ej öfver 30°, soppor deremot kunna gerna få gå till 40°.

Doktor Schilling skrifver härom: »långt nödvändigare än saltkar och pepparflaska är på hvarje bord, vid hvarje buffet en termometer, annars kommer det till sist att heta: den ej på termometern hör och ser, en gång det kommer bittert att få ångra.»

Sjelfklart är det ock af största vikt, att noga akta på temperaturen hos den mjölk, som gifves späda barn. Till deras goda och riktiga näring hör ej blott den rätta beskaffenheten hos näringsämnet, utan äfven den rätta temperaturen. För dibarn lägger man modersmjölkens temperatur som måttstock, alltså 30°; för något större barn bör man helst stegra några grader. Men hvilka resultat skulle vi ej komma till, om vi pröfvade de smås mjölk med termometern, sedan vi dock med känsel och smak tyckt oss finna den riktig! Alltså, ännu en gång — tag termometern till en ständig vän i ditt hem, fråga honom flitigt om råd och afgörande och följ hans utslag! Du skall ej ångra dig!

Iduns

Byrå och Expedition

hållas under sommarmånaderna öppna hvarje helg-fri dag kl. 11—2.

Ett storstadsbarn.

Berättelse för Idun

af Johan Nordling.

(Forts. och slut.)

Den nu efter den långa vintern, en lång sorgernas och sjukdomens vinter, hade våren randats, vår mitt upp i den omgivande naturens brokiga höstprakt. Och därför var det, att flaggan i dag så festligt vajade öfver Klaraborgs skiffertak, glänsande i solen; därför var det, att allt var så pyntadt och fint, de vindlande gångarne nyss krusade af »Trädgårds-Johans» vana kratta, de styfva dahlerna på parterren framför verandan omsorgsfullt putsade och uppbundna efter sina spalier.

Nere på ångbåtsbryggan stod morbror Karl med Vivan i hand. Vivan var mycket glad och förnöjd att äntligen, efter den förfärligt långa skilsmessan, få sin »egen mamma» åter; hon var idel bångstyrig oro, långt innan de ens fingo båten till syns, och ryckte och slet i morbror Karls hand.

Men morbror Karl hade ej nu svar för hennes många, enträgna frågor. Det var, som om han rent af ej hört dem, ty han stod orubbligt stilla längst ut vid bryggans kant med blicken riktad rätt ut, som drömde han om något mycket fjerran.

Angenäma drömmar dock helt visst — ty det låg ett återsken som af sol öfver hans manliga, brunbrända drag! Och föremålet — det var heller ej så fjerran!

Just nu hörde de middagsbåtens starka stämma höjas till signal bakom udden, och ögonblicket derefter sköt den smäckra, hvita stäffen fram, ombrusad af sjudande skum. Den blåa vimpeln fladdrade i fören; »Viktoria» löd dess inskrift.

Viktoria, viktoria — det var ett härligt omen, syntes det Karl; det var således denna hvita sjöfogel, som skulle bära segern till honom!

Och sökande bland skaran på fördäck ilade hans öga från ansigte till ansigte. Och plötsligt stannade det och flammade till. Det hade funnit, hvad det sökte.

I samma ögonblick fick äfven Vivan syn på dem, mamma och den bleka tanten: »se der, se der äro de; morbror, ser du då inte!?»

Om han såg! Hela hans väsende låg ju koncentreradt i dessa blickar.

Upp flögo näsdukarne, och der kom svar från dacket. Nu var båten så nära, att man allt tydligare kunde urskilja Ruths och Klaras drag.

De senaste åtta dagarne under Ruths konvalescens hade Karl på Klaras enträgna böner gifvit efter och legat ute på villan, för att ej Vivan skulle vara allt för länge öfvergifven. Dagligen hade han dock fått noggranna depescher från systemen — det var vilkoret. Men Ruth hade han icke sett.

Nu stod hon der vid Klaras sida på fördäck, tungt lutad mot hennes arm. Den behandskade lilla handen hade knapt styrka nog att lyftas till vänlig helsning. Och hvad hon var mager och blek!

Men dock hur skön, tänkte Karl Vrede vid sig sjelf, medan den mäktiga glädjens rodnad färgade hans kinder.

Och hon var det verkliga! Den alltid klara hyn var nu så vit, så genomskinlig

som alabaster, det blonda, yfviga hårets skugga föll öfver pannan och gaf de glänsande mörkblå ögonen ännu djupare färg.

Den svarta sorgdrägten framhöll skarpt den smidiga gestalten. Ty Ruth bar sorgdräkt efter sin man. Försigtigt, oändligt försigtigt hade man meddelat henne under rättelsen om hans död. Dock hade läkaren ej nu ansett vara skäl framlägga hela den nakna, hemska sanningen. I en framtid, när hennes sinne vunnit spänstighet och kraft, kunde det så vara. Nu skulle det ju endast onödigt uppskaka och nedslå.

Med hvilken nästan religiös ömhet och omsorg stödde icke Karl hennes svaga steg, när hon öfver landgången sakta vandrade ned på bryggan! Det var, som om han hållit hela sitt lifs väl eller ve i en svag bubbla mellan sina starka händer, genombäfvad af fruktan att med en oförsigtig rörelse krossa den.

När de kommit upp till verandan, släppte hon hans arm. Deras ögon möttes. Det måtte ha legat mycket tydligt uttryckt i Karl Vredes glänsande blickar, hvad han i detta ögonblick kände storma igenom sig.

Ty en svag rodnad steg upp på Ruths kinder, hon slog ned sina ögonlock och log.

»Tack Karl,» sade hon med en värme i sitt tonfall, som kom hans hjerta att spritta och klingade för hans öron härligare än musik.

Omkring dem alla dansade Vivan i jubel, kring den återkomna modern, som oupphörligt på nytt helsades med stormande förtjusning och varma kyssars störtsvall, kring den bleka tanten, nu mera blek, nu mera vänlig, nu mera dyrkad än någonsin.

Och när hon så med ens, med beskäftig och ifrig liten mun, började förtälja och beskrifva, huru »rysligt» tråkig och ledsam morbror Karl varit dessa dagar *ända till just nu*, hur han hade gått omkring och »tittat i luften» och stått och stirrat »långa, långa timmar» på bryggan — hon härmade honom till och med på ett oemotståndligt löjligt sätt, den lilla impertinenta! — och för hennes frågor och lekar hade han hvarken haft öra eller tid, då blef morbror Karl mörkröd och skrattade förläget, när han mötte sin systems halft spefulla blickar, och Ruth böjde sitt hufvud ned, djupt ned i den präktiga bukett af doftande dyrbara höstrosor, som någon märklig slump placerat just vid hennes gamla favoritplats på verandan.

Men — förunderligt att säga — när han fem minuter senare, då Klara och Ruth för en stund drogo sig undan till den senares rum, blef ensam med den lilla sqvallrerskan, fick han henne plötsligt fast om lifvet och lyfte henne upp till sitt ansigte, ej för att banna, utan till — en varm morbroderlig kyss!

* * *

Emellertid väntade Karl Vredes arbete sedan länge honom åter till Paris, och endast alla dessa mellankomna underbara händelser hade förmått honom att så långt utsträcka sitt besök i hemlandet, hvilket från början var afsedt att bli helt kort. Nu gafs i hvarje fall ej längre någon pardon, och en vecka efter sedan Ruth kommit åter upp från sin sjukdom, måste han packa sina kappsäckar för att styra kosan söderut.

Men innan dess måste han ha allt klart med henne, som var honom kärast i lifvet, som hårda öden så länge hållit fjerran ifrån honom, men som nu äntligen var återvunnen.

Han drog sig i det längsta för att affordra henne ett bestämdt svar. Hennes unga enke-skap måste respekteras. Och ord kunde han väl ej behöfva, när hvarje blick, som byttes dem emellan, hvarje handtryckning, hvarje den enklaste helsning med den elektriska induktionens känslighet genomströmmade dem båda med visshetens fröjd. Vissheten: att nu var der *intet*, som skilde dem åt, utom tilläfsenturs de lätt räknade dagar, som en yttre konvensans kunde pålägga!

Men den sista qvällen före hans resa hade de ett ögonblick blifvit lemnade ensamma: ett arrangement af Klaras fin känslighet, Klara som dock med den hängifna systemens girighet tog reda på hvarje minut, som återstod af samvaron med brodern.

Det var i den hemtrefliga lilla salongen på Klaraborg, ombonad, ljus och varm af tända lampor och mjuka mattor trots den mörka höstqvällen, som råkall och dyster svepte sig utanför.

Ty nu var hösten på allvar kommen.

En lång stund hade de suttit tysta. Ruth, som under dessa få dagar förunderligt stärkts till krafter och friskt utseende, satt bekvämt tillbakalutad i den lilla chäslongens mjuka hörn, öfver hvilken den ståtliga dracenans fingerdelade blad kastade fantastiska skuggor upp efter väggarne och taket. Karl vid bordet bladdrade fram och åter i ett album.

Så om en stund började han tala för att säga något, om hvardagligheter, om hvad som föll honom in, om allt annat än just om det han nu *ville* tala... Men *detta* — det var icke lätt att säga det!

Ruth svarade honom förströdt, enstafvigt. Äfven hon kände, att alla dessa ord endast kommo för att trampa upp vägen för ett annat. Och vid denna tanke, som ej ett ögonblick släppte henne, genombäfvades hon af ljuf fruktan som af en vällustig rysning.

Men så dog till sist äfven denna tvungna konversation bort i ett ögonblicks paus, under hvilken de båda hörde hvar andras andedragt genom tystnadens spänning.

»Ruth,» säger så plötsligt Karl och reser sig upp, »du förstår, att jag i qväll vill, *måste* säga dig något, som du för öfrigt redan vet. Jag hoppas allt, men jag *kan* icke resa utan visshet. Säg mig blott ett: får jag komma igen till våren och finner jag dig då här åter?»

— — — — »Ja,» ljöd det der borta ifrån efter ett ögonblicks tystnad, sakta som en hviskning.

»För att aldrig skiljas,» frågar han.

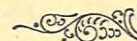
»För att aldrig skiljas...»

Men när han störtar fram och vill öfverhölja hennes ansigte med kyssar, sträcker hon sin hand emot honom och vänder med tårglänsande ögon sitt leende lilla hufvud undan.

»Ej ännu, älskade,» säger hon.

Och Karl Vrede böjer sig ned och kysser i kärlekens vördnad hennes smala, hvita fingrar.

(Slut på senare delen).

Idun gratis erhåller en hvar, som anskaffar 5 abonnerter, af dessa upptager afgiften (å 1 kr. för hvarje kvartal) och insänder den samma till Red. af Idun, Stockholm.

Observera!

Att alla äkta "La Gracieuse" äro försedda med nedanstående stämpel:

Alla fördelar framför andra sorter!

Allmänt erkänt bästa

Snörlif "La Gracieuse"

såväl i höga som låga former, finnes endast att erhålla hos

Henric Labatt,

Kongl. Hofleverantör,

27 Drottninggatan 27
Stockholm.

Obs! Tillsändes, om livvidden uppgifves i centimeter eller decimaltumm.

Obs! Order mottagas äfven genom Iduns Uträtningsbyrå, Stockholm.

[282]

För sommaren.

Anvisning att bäst förvara och använda blåbär. Till hvarje kanna rensade och sköljda bär tages, sedan vattnet väl afrunnit, $\frac{3}{4}$ skålpund krosssocker. Bär och socker nedläggas hvarfals uti glaserad kruka, dervid bären med en träske tillpackas, utan att krossas. Krukan, täckt med lock, nedsettes under 3 månader i kallare eller kallt, men frosfritt rum, hvarefter man kan börja taga saft eller bär, dock så, att saften alltid står öfver bären.

Häraf får man kallsålssaft, fruntimmersvin, god soppa, kräm eller mos. Läger man i soppan russin eller katrippommon, så blir den fin. Eljes torkad frukt eller bär.

Om på våren visar sig mögel, så bör alltsammans uppkokas ett slag.

Bleckmått bör icke begagnas i saften, som deraf får ful färg.

Ovfanstående anvisning rekommenderas på det högsta såsom gifvande både hälsosamma, välsmakande och billiga anrättningar.

Sophie B.

Gelé af röda vinbär. Bären stötas och vridas väl. Sedan tager man saft och socker i lika vikt och vispar det tillsamman en timma efter samma led. Förvaras i små burkar. Kan användas att garnera efterrätter med eller ätes med eller utan vispad grädd.

Elsa.

Fönsterträdgården.

Ett mycket fördelaktigt gödningsämne för våra krukväxter är »Dahls Blomstergödnin» hvilken i små askar om 50 öre finnes att köpa i hvarje ordnad fröhandel. Beskrifning öfver användandet medföljer askarne.

Elsa.

Ett förträffligt medel mot bladlöss är att man med kalklösning fuktar de angripna delarne. Sedan böra växterna sköljas.

Elsa.

Matlagning.

Kött- och potatiskaka. Potatis kokas och stötes till mos, som uppblandas med 1 ägg, några skedblad gräddmjölk, salt, socker och muskotblomma efter smak. Kott eller stekt kött hackas mycket fint; en form smörjes med smör och beströrs med stötta skorpar, deri lägges hvarfals med kött och potatismos, men öfverst och underst potatismos samt ofvanpå en liten bit smör.

Formen insättes i bra varm ugn der den tål 1 timma. Ätes till förrätt med skirt smör.

Dana.

Huskurer.

Borsyreboomull. För att hämma blödnin ur smärre sår är borsyreboomull ett utmärkt medel. Man endast täcker såret väl med bomullen, och derefter omlindas med linne. Såret läkes äfven härigenom ganska fort. Vid brännskador indränktes bomullen med kalkliniment och lägges på det skadade stället; svårare brännskador läkas med detta medel särdeles fort.

Dana.

Bostaden.

Möbler, målade och polerade, samt dörrar och panelningar hållas rena och blanka genom att då och då gnidas med en yllepapp, doppad i fotogén.

Elsa.

Hvarjehanda.

Knäck. Mycket god sådan erhålles genom att till samman koka $\frac{1}{2}$ liter sirap, dito socker, dito grädd och dito hackad sötmandel.

Elsa.

Frågor.

Nr 146. Finnes någon anstalt, der en ung flicka kan få undervisning uti hushållsgörömlä och på samma gång handledning och vänliga råd uti allt, hvad man sammanfattar uti ordet »Chic»?

— Huru göras alunarbeten? Huru färgas mössor gröna? Svar å de framställda frågorna emotes tacksamt under märket

Th. o.

Nr 147. Kan någon af Iduns läsare eller läsarinor upplysa mig, till hvem man bör vända sig för att få en oljemålad tafva restaurerad, samt hvad högsta priset derå möjligen skulle kunna bli?

— Huru bör man gå till väga vid att »förlora ägg» (d. v. s. i vatten), så att de se klara och vackra ut, och att hvitan ej allt för mycket går sönder?

Elsa.

Nr 148. Skulle någon af Iduns många läsarinor kunna gifva mig ett råd, hur och på hvad sätt man skall använda s. k. gratulations- och blomsterkort, så att de ej behöfva ligga och kastas uti någon korg, utan på något annat sätt användas trefligt? Kanske är nog flere, som ha samma önskan som

Sina.

Nr 149. Sjelf älskare af »rosor», har jag i Eder tidning No 16 med nöje genomläst artikeln: »Fönsterträdgården». Der föreskrives gödnin med gödselvattnen. Huru och hvaraf beredes sådant förmånligast? Jag föreställer mig afkok på hornspån? Det är sannolikt oftast orsaken till förfelad fönsterträdgårdsskötsel, att man är okunnig om passande gödningsämnen; och tacksam för mången, om underrättelse härom kunde lemnas. Just nu är man i färd med frambringande af rosor, och angenämt skulle vara, om snart svar erhöles på ofvan gjorda fråga.

Vän af rosor.

Mössebergs

Vattenkuranstalt med Sanatorium

å Mössebergets platå, [öppen: 24 Maj—7 Sept.] Nordens största och högst öfver hafvet belägna vattenkuranstalt. Fullt tidsenligt utrustad såväl i badlokaler som materiel och bostäder. Ovanligt ren och torr luft; såsom ej belägen vid insjö fullt fri från helsosfientliga morgon- och aftondimmar. Sveriges enda specielt för barnsjukdomars behandling inrättade badanstalt. Billiga sedan 20 år oförändrade pris, enligt taxor; läkarevården betalas af kuranstalten; inga extra utgifter. Rheumatism, Nerfsmärtor, Mat-smältnings- och blodbristsjukdomar, Asthma, Lungot och Hjärtfel mottagas helst till behandling; smittosamma, syphilitiska och sinnessjukdomar deremot ej. Närmare i årets Kurprogram, som fullständigare än något föregående är lemnar upplysningar såväl om sjukdomar, som passa för kuranstalten, som taxor och andra förhållningsregler för blifvande kurgäster. Detta program erhålles gerna kostnadsfritt af Mössebergs kamererarekontor, adress: Ranten. Kontoret mottager äfven beställningar af rum. Upplysningar för öfrigt lemnas beredvilligt af kuranstaltens öfverläkare [till den 24 Maj adress Göteborg].

(Nord. A. B. Göt. 1601x1) [310]

Dr. O. Torstensson.

Svar.

Nr 114. Huru många, som i en fotvandring böra deltaga, torde delvis bero på, huru lång tid man anslagit till den samma. På några dagars vandring kan man gerna vara flera, men under en tid af 2 och 3 veckor bör ej antalet överskrida 3 högst 4 pers., ty ofta nog är det svårt, att få nattlogis, mat m. m.; och som uthållighet, vanor o. s. v. äro mycket olika, bör man ej vara af många skilda meningar.

Hvad beträffar dräkten, bör man vara så lätt klädd som möjligt; underkläder af Järgertyg, yllestumpor, stora låga mjuka tjockbottnade snörkängor med breda låga klackar, en lätt kort slät klädning af styft damfärgadt eller grått tyg med löst åtsittande lif, en dast en underkjol af samma tyg som klädningen, huvudbonaden en lätt mjuk filthatt eller jockeymössa, käpp bättre än paraply.

Renseln bör med innehåll ej vara tyngre än $3\frac{1}{2}$ kilo, försedd med breda remmar och korkställning. Är man ylleklädd, behöfs i renseln endast en omg. underkläder, men 3 par strumpor, ett trikålif, ett par smertingskor, näsdukar, handuk, necessaire med toilettsaker. Äfven bör medtagas sy- och knappnålar, stoppnål och litet garn, sax, pennknif med korkskruf, aseptin, litet konjak, cerat till fötterna, moucheplåster, blanksmörja med borste, cakes, chokolade, kakaopulver, engel-ska pepparkakor, pepparmyntskarameller, bågare och karta, hvilket allt turvis bäres. Utanpå renseln spännes ylletröja, sjal och gummikappa. Se alltid till, att man har vexlade småpengar.

Man bör välja sitt sällsk. ungf. jemnstarka och lika uthålliga, eljest måste marschen rätas efter den svagastes krafter, i medeltal bör man orka gå 2 å 3 mil dagligen, men understunden efter en längre marsch taga en hel dags hvila. Att ofta hvila, tröttar endast i längden, men om möjligt bör man ej vandra de hetaste timmarna. Att ofta bada och hvarje afton doppa fötterna i kallt vatten är uppträffande. Är man 3 pers., är det rätt bra om samsjan är god, att endast medtaga 2 reuslar och turvis bära dem, så att den tredje får gå helt ledig.

Maja.

Innehållsförteckning:

Konsten i hemmet; af Ida Elisabeth Björk-lund. Belönad med första pris vid Iduns sjette täfning. — Ett sommarhem; poem af Fredrik Nylander. — En komplot; af Adrian. Hedersamt omnämnd vid Iduns fjerde täfning. — Om att väga barn; af Elisabeth. — Tillkännagifvande. — Hvar till vil behöfva termometern. — Ett storstadsbarn; berättelse för Idun af Johan Nordling. (Slut.)

För sommaren. — Fönsterträdgården. — Matlagning. — Huskurer. — Bostaden. — Hvarjehanda. — Frågor. — Svar.

Annonser.

LEDIGA PLATSER.

En anspråkslös och van lärarinna sökes för tvänne mindre flickor. Undervisning bör kunna meddelas i vanliga skolämnen, musik, sång, språk och handarbeten. Som önskningsmål framhålles, att den här reflekterar är benägen att biträda äfven vid andra inom ett hem förekommande göromål. Löneanspråk, betygsskrifter jemte fotografi torde vara insända senast den 1 augusti till »John», Torskog, poste restante, Dalaland. [305]

PLATSSÖKANDE.

En flicka af god familj önskar med första plats antingen att gå frun till handa eller som sällskap och hjälp hos äldre dam. Svar till »R. R.», Jönköping. [309]

Iduns Uträttningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis åt Iduns och Skandinavisk Modetidnings abonnenter och för uppdrag åt andra mot en obetydlig ersättning. Alla saker skickas mot efterkräff och få returneras (dock genast) mot fraktkostnader. Dubbelt porto torde medsäändas. [241]

Husmödrar, som önska tjänare till hösten, torde förtroendefullt vända sig till
Fru Emilia Forsbergs kommissionsbyrå,
Kungsgatan n:r 7, Linköping. [311]

»Tomrum att fylla».

I en bildad och aktad familj, der en vårdarinna för barn önskas, erbjuder sig en barnkär och anspråkslös flicka, van vid barns skötsel och med en god uppfostran. Svar härå torde godhetsfullt snarast möjligt tillsändas: »Myra», Arud, p. r. [302]

En flicka af god familj, med flerårig undervisningsvana, önskar plats som lärarinna för mindre försikkomna barn i ett stilla och allvarligt sinnadt hem. Hon undervisar i vanl. skolämnen, tre språk (franska talas), musik o handarb. Betyg finnas. Svar t. »Allvarlig», Örebro, p. r. (G. 3740) [307]

En anspråkslös flicka, med flerårig undervisningsvana och goda betyg från föregående befattning, söker ny anställning till hösten som lärarinna. Svar, märkt »A», sändes godhetsfullt till Arvika Tidningsbyrå. (G. 19839) [297]

Plats önskas för en föräldralös flicka af god familj att undervisa minderåriga barn i vanl. skolämnen o musik. Något deltaga i det husliga. Utmärkta rekommendationer af framst. personer. Små lönepret. Svar märkt »27», Arboga, poste restante. [301]

En ung, bättre flicka med flerårig vana vid handel samt kunnig i bokföring önskar till den 1 okt. plats som kassörska eller kontorsbiträde. Den sökande innehar kassörskapl. men önskar göra ombyte. Ref. härå torde godhetsfullt sända svar märkt »E. 22 år», Upsala, p. r. [291]

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius

Lilla Vattugatan 24.
Behandlar företrädesvis mag- och hudsjukdomar.
Praktiserar 1 juni—1 sept. vid Hjo vattenkuranstalt. [153]

Doktor Carl Flensburg

14 Lilla Vattugatan 14.
Hvardagar 1/23—1/24. Helgdagar 10—11.
Behandlar företrädesvis **Barnsjukdomar**. [34]

Med. D:r ERNST SALÉN,

Ögonläkare.
Bostad: Stora Vattugatan 2.
Mottagning: helgfria dagar kl. 1/2 10—1/2 12 f. m.

Tandläkaren

Adolf Hörnström
20 Regeringsgatan 20.
Mottagningstid helgfria dagar 10—2 och 4—6 e. m.
OBS! Verkställer allt, som hörer till tandläkarekonsten. [240]

Tandläkaren
Constance Elbe,
Humlegårdsgatan 8, 2 tr.
Rådfrågningstid 1—2. [120]

ROLAND MARTIN

Tandläkare
Vasagatan 10, Stockholm,
snedt emot Centralstationen. [243]

Doktor C. D. Josephson

Hötorget 11, 1 tr.,
Hvardagar 2—3. Helgdagar 10—11.
Allm. telef. 69 10.
Fruentimmerssjukdomar, Förlösnningar. [183]

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras. Aldre Pianos tagas i utbyte. OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

GUST. PETERSSON & Komp.,
38 Regeringsgatan 38.

Flyglar, Tafflar och Pianinos från **J. G. Malmssjö**. [35]

J. G. Hammars
Lampkök.
Stor värmeförmåga.
Brinna luftfritt.
Brilljant belysning.
Pris: enkla med en vecka 4 à 6 kr., extra solida 8 kr., med två veckor 12 kr. och med tre veckor 18 kr.
Fullkomlig belätnhet garanteras hvarje köpare. [226]
J. G. HAMMAR,
30 Malmströmssgatan

GUSTAF HOLMBLOM

KAPP-FABRIK

38 Vesterlånggatan 38
Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [207]

Otto Elmgren,

Vesterlånggatan 66, Stockholm,
emottager ull, gammalt ylle och upprepadt silke till spinning, väfning (för hand) samt schal- och filtberedning.
Hos mig spunnet »upprepgarn» är bevisligen det bästa och vackraste, som kan erhållas, hvarförutom spånadslönen är den billigaste i Stockholm. [293]

Smedman d. äldres

Handels-Skola

Stortorget n:r 16
Stockholm.
Allm. Telef. 21 77.
Undervisning i alla kontorsämnen och lefvande språk.
Anmälningstid kl. 1/2 10—2.
Obs. Å brev anhålles om fullständig adress. [274]

297

Glas- & Porslinsserveriser,

Fönsterglas, svenskt och belgiskt af alla dimensioner,
Spejlglas,
Folieradt och **otolieradt glas** till butikfönster,
Zinkhinkar och **Baljor**, **Blomkrukor**, ett större sortiment,
Vaser och **Lyxartiklar** m. m. säljas billigast
24 Regeringsgatan 24. **G. Johanson**.

På **Albert Bonniers** förlag hafva utkommit följande arbeten af **Anna Wahlenberg**:
Underliga vägar. Skildring. 3 kr.
Små själar. Berättelse. 2: 50.
I hvardagslag. Skisser. 2: 25.
Hos grannas. Skisser. 1: 75. [308]

Kom och profva
vårt ångrostade och malda **Hushållskaffe** à 95 öre pr 1/2 kilogram = 80 öre pr skålp. Beredt af prima Java eger det en fin och angenäm smak, är helsosammare än vanligt kaffe samt medför genom sin dryghet ytterst stor besparing.
Stockholms Kaffeaktiebolag,
N:r 4 Klara Östra Kyrkogata N:r 4.
Allm. Telefon 244. [285]

Intubi-Kaffe

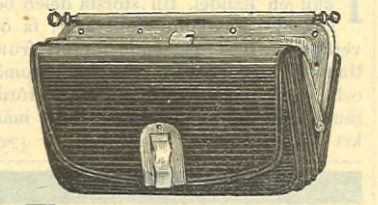
är det erkänt bästa, billigaste och helsosammaste kaffesurrogat. Finnes i hvarje väl fournerad specerihandel i Stockholm och landsorten samt i parti och minut hos
Stockholms Kaffeaktiebolag. [284]

Sill

För dem, som önska god sill, rekommenderas vår utmärkt goda **Norska Istersill**. Försäljes i 1/4, 1/2, 3/4 och 1 kilo tunnor till billigaste priser. 1 kilo kostar endast 25 öre. Äfven finnas **1:ma Castlebay Delikatess-Sill** samt **iskällarsaltad färsk och rökt Lax** hos
Wirén & C:o,
2 Skräddaregränd 2. [294] **Lax**
Telefon 396 och 22 59.

»Är det möjligt!»

måste en hvar utropa, som får se den af mig härmed till den ärade allmänheten erbjudna

Finspongportmonäen,

»att en dylik portmonä, som är så bastant, praktisk och elegant samt dessutom tillverkad af fint skinn, kan säljas till så oerhördt billigt pris som **2 kr. 25 öre pr st.?»**
Jo, insänd summan så erhålles den pr omg. och är jag öfvertygad, att alla, som få se den, skola reqv. en dylik. Den inneh. 4 större rum samt 1 mindre för biljetter o. d.
JOHN FRÖBERG, Finspong. [303]

På det ej förvexling må förekomma mellan mitt fabrikat af hållbara och giftfria emaljrade kokkärl och andras af mindre god kvalitet, men af samma utsende, fästes uppmärksamheten på, att hvarje kärl af min tillverkning är försedt med vidstående fabriksmärke i rött på svart. Finnas att tillgå i hvarje väl sorterad jernhandel.
Anker Heegaard
Kjöbenhavn. [260]

ANKER HEGGARD
EMAILLE
KJÖBENHAVN.

Husmödrar!

Försöken **Th. Winborg & Cris** i Stockholm tillverkningar af

Concentrerad Attika
på flaskor för utspädning.
Senap, blandad efter engelsk och fransysk smak, flere sorter.
Beefsteaksauce.
Soja, flere gånger pröföad och fullt jemförliga med de bästa utländska fabrikat. Tillhandahållas hos Hrr specerihandlare. [95]

H. SACKMANN
Stockholm
Priskuranter gratis.

HJALMAR PETERSON & C:is

KONGOSTOL

(beqväm, portativ, solid, snygg och billig) erhålles mot 3 kr. jernvägs-efterkräff.
Vår **Nya Fällstol**, som äfven kan begagnas såsom **Fätöj**, **Chäslong** och **Säng**, erhålles fraktfritt mot 10 kr. jernvägs-efterkräff från **Hjalmar Peterson & Cris Bokhandel, Karlstad**.
Beskrifningar och teckningar öfver stolarne sändas gratis. [266]

I alla bokåldor förlag af R. Blædel & Co., Stockhol
Det passar sig inte. Handledning i god ton för att undvika missstag i dräkt, uttrycksätt och uppförande. Klotband 1 kr.
Qvinnans lycka. En gåfva på lefnadsrögen af Amy Wothe. Häft. 80 öre; klotband 1 kr. 25 öre.

LEVERIN & C:o
 61 Drottninggatan 61
 3 tr. upp
 få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

FOTOGRAFI-ATELIER

All slags Fotografering utföres omsorgsfullt enligt nutidens fordringar. Med största högaktning

LEVERIN & C:o

SUCHARD.

17 Guld- och Silfvermedaljer. **Suchard's Chocolat.**
 Erkänd utmärkt kvalitet. Samtliga Suchard's Chocolader äro garanterade ren Cacao och socker utan tillsats. Suchard's Praliner, Gianduja, Capsules, Noisettes, Nougatines och andra dessertchocolader rekommenderas.

Suchard's Cacaopulver, Cacao Soluble, ett rent lösligt pulver i bleckburkar på $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ och $\frac{1}{8}$ kilo, är drygt, välsmakande och närande. Af Suchard's Cacaopulver får man 100 koppar på $\frac{1}{2}$ kilo.

Fabriksmärke.

SUCHARD.

Tvättinrättningen
 55 Nybrogatan. BILLIGA PRISER. Nybrogatan 55.
 Obs.! Tvätt utföres äfven af härv. ordentliga tvätterskor, nemtas och hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 4390 eller pr post. [37]

Klädnings- tyger
 Profver kostnadsfritt. Requisitioner fraktfritt. Obs.! Ett album modplanscher medföljer.

Fr. Marcus,
 Kongl. Hofleverantör Stockholm.

Limpor.	Sommargäster! Beställningar på alla brödsorter, såväl matbröd som kaffebröd, mottagas till försändelse med de resp. ångbåtar, som anlöpa sommarnöjena i Stockholms omnejd. De inom ramen nämnda brödsorterna rekom. särskildt för hållbarhet. C. W. Schumacher, Kgl. Hofleverantör. Stockholm, Norrlandsgatan 17. Allm. Telef. 5600. Bell Telef. 954	Maltose-Pumpernickel.
Preussiska bröd.		Skorpor, många sorter
Ankarstock.		Tébröd. Biscuit.

OBS. i Reqvirenter böra hålla korgar, som efter tillställning arbeta.

2 à 3 skolflickor kunna blifva inackorderade i bättre familj med god omvårdnad, i omedelbar närhet af Åhllinska skolan och Slöjdskolan. Svar till »E. G.», Iduns byrå, Stockholm. [304]

Snörlifvet "LA SYLFIDE"

Det bästa hittills kända, som ger skönaste figur med nästan ingen snörning och finnes i såväl höga som låga former att erhålla i partio. minut hos **Jansson & C:o,** 6 Hötorget 6. Obs. Vid beställning bör lifvidden uppgifvas. [294]

I en mindre stad i Stockholms närhet kan en handel, till största delen bestående af kommissionsvaror, få öfvertagas. Bäst passande för ett fruntimmer, som är vant vid skrifgöromål och eger något kapital. Svar torde sändas till Iduns redaktion under märket »E. L.» [299]

Försäkrings-Aktiebolaget

Skandia

Stockholm

Kufvudkontor: Fredsgatan 18. [20]

E. J. ANDERSSONS
PIANOLAGER
 Försäljning och Uthyrning
 Mästersamuelsgatan 26, Stockholm. [41]

Nytt svenskt originalarbete.
 Från Aktiebolaget Hiertas Bokförlag har utkommit andra häftet å 80 öre af

Märkvärdiga Qvinnor

af **Ellen Fries,**
 fil. doktor.

(G. 20288) [306]

Nyhet för damer.
Glacéhandskar:
 4 knappar, breda silkesömmar kr. 1:50
 5 snörknäppen, d:o d:o kr. 2:—
 6-knapps Mousquetaires..... kr. 2:—
 Obs. Som dessa handskar äro af bästa qualité går jag i ansvar för hvarje par, som köpes i mina butiker:
 Östermalm: 29 Humlegårdsgatan 29,
 Söder: 24 Södermalmstorg 24,
 Staden: 45 Vesterlånggatan 45,
 Obs. Midt för Skräddaregränd.

Carl Malmberg.

40 Drottninggatan 40
 Utställning af

Svenska Stickmaskiner

På dessa i Sverige o. utlandet patenterade o. prisbelönta Stickmaskiner kan man efter 2 à 3 veckors öfning tillverka nästan allt hvad af ylle eller bomull behöfves i hemmet.

[99] Se vidare annonsen i Idun den 1 och 8 februari d. å

Till Utstyrslar.

Linne- o. Bomullsväfnader till Lakan o. Örngått.
Linne- o. Bomullsväfnader till Damunderkläder.
 Broderier, Trimmings, knypplade Skånska och Vadstena-Spetsar.
Handduksväfnader och Handdukar.
 Till finare Damunderkläder finnas utmärkta Bomullsväfnader, hvilka i utseende och känsel likna linne, tillverkade af rundtrådiga, hårdtvinnade garner och särdeles omtyckta för sin hållbarhet och smidighet.
 Beställningar å alla slag af **Damunderkläder, Lakan, Örngått** emottagas och utföres med omsorg.
 Profver å alla slags Väfnader sändas franko.

K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin,
 7 Storkyrkobrinken 7. [85]